

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXVII. — Wydana i rozesłana dnia 13. sierpnia 1912.

Treść: (Nr 162—164.) 162. Rozporządzenie wykonawcze do ustawy z dnia 28. grudnia 1911, dotyczącej ulg podatkowych dla nowych budowli, dobudowań, podwyższeń budynków i przebudowań w ogólności i dla budowy mieszkań małych w szczególności. — 163. Rozporządzenie, dotyczące wykonania prawno-podatkowych postanowień ustawy z dnia 28. grudnia 1911 o ulgach podatkowych i należyciowych dla zjednoczeń budowlanych ogólnie użytecznych. — 164. Ustawa, dotycząca traktowania podwyższeń dodatków jako pozycji potrącenia przy wymiarze podatku domowo-czynszowego.

162.

Rozporządzenie wykonawcze Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych z dnia 28. czerwca 1912,

do ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 242, dotyczącej ulg podatkowych dla nowych budowli, dobudowań, podwyższeń budynków i przebudowań w ogólności i dla budowy mieszkań małych w szczególności.

Część pierwsza.

Ulgi ogólne.

Rozdział pierwszy.

Budowle uprzywilejowane.

Do § 1.

Za rozpoczęcie budowy uważa się rozpoczęcie zakładania fundamentów, względnie o ile tego się nie robi, rozpoczęcie stawiania samej nowej budowli. Same tylko roboty ziemne nie wchodzi w rachubę. Taksamo jak roboty demolacyjne przy budowaniu na poprzednio zabudowanym gruncie.

Liczba 1. Za niezabudowany uważa się grunt także wtedy, jeżeli znajdowały się na nim tylko takie budowle, które pod względem prawno-podatkowym nie uchodziły za budynki, nie podlegały zatem także opodatkowaniu.

Liczba 1., lit. a. Burzenie starego budynku uważa się w owej chwili za ukończone, w której zburzono go aż do powierzchni ziemi.

Liczba 1., lit. b. Warunkowi, przewidzianemu w § 1., l. 1., lit. b, można uczynić zadość tak przez rozszerzenie zabudowanej powierzchni, jak i przez powiększenie ilości kondygnacji względnie także przez połączenie obu sposobów budowy. Najmniejszy wymiar dla powiększenia powierzchni podstawy wchodzących tu w rachubę kondygnacji w nowej budowli w stosunku do tej powierzchni w starej budowli wynosi 50 procent. Obliczenie należy skutecznie w ten sposób, że powierzchnię podstaw wchodzących tu w rachubę poszczególnych kondygnacji zlicza się według ich zewnętrznego obwodu, z jednej strony w odniesieniu do starej, z drugiej zaś strony odnośnie do nowej budowli, a wynikające z tego sumy porównuje się ze sobą; przy tem obliczeniu nie należy w ogólności uwzględniać kondygnacji suterenowych nawet wtedy, jeżeli ich podłoga znajduje się częściowo także ponad powierzchnią ziemi. Części budowli, wystających na wolną przestrzeń poza zabudowaną powierzchnię gruntu (wykuszy, balkonów) nie należy brać w rachubę tak przy obliczaniu powierzchni starego jak i nowego budynku.

Obliczenie zabudowanej powierzchni starego budynku winno uwzględniać także części jej, odstąpione ewentualnie na cele regulacji ulic; z drugiej zaś strony należy uwzględnić przy obliczeniu także grunt; zajęty przez nową budowlę w jego całym rozmiarze; przepis ten będzie stosowanym szczególnie wtedy, jeżeli nowa budowla rozciąga się poza granicę gruntu, zajmowanego przez starą budowlę, na niezabudowane przedtem powierzchnie gruntów.

Jeżeli na gruncie, zajmowanym przez dwa lub więcej budynków, stawia się jedną tylko budowlę, wówczas należy porównać z wymiarem powierzchni tej ostatniej wszystkie powierzchnie starych budowli razem; przytem należy brać w rachubę wszystkie budowle, nieuwolnione po myśli obowiązujących przepisów od podatku budynkowego (zatem także budynki gospodarcze i tym podobne); jeżeli zaś wystawiono na gruncie, zajmowanym przez jeden zburzony budynek, dwa lub więcej budynków, wówczas należy porównać z wymiarem powierzchni starego budynku sumę powierzchni wszystkich nowych budowli, wystawionych na gruncie, zajmowanym przez stary budynek. Co do określenia pojęcia kondygnacji zobacz ad l. 3.

Liczba 1., lit. c. Zniszczenie domu przez wypadek żywiołowy, jak trzęsienie ziemi, ogień, wylew i tym podobne wypadki, lub zburzenie z tych powodów należy uważać na równi z przypadkiem, przewidzianym w § 1., l. 1., lit. c.

Liczba 1., lit. a do c. Ulgi w przypadkach ad a do c odnoszą się tylko do przebudowań całych domów, nie zaś do przebudowy poszczególnych skrzydeł budynków.

Liczba 2. Powierzchnie gruntów, które były przykryte tylko tak zwanymi wolno rozpiętymi dachami, można uważać, w razie jeżeli potem osobno zostaną zabudowane, za przedtem niezabudowane. Rozszerzenie istniejącej już kondygnacji w kierunku poziomym na nienadbudowane dotychczas części niższej kondygnacji uważa się za dobudowanie.

Liczba 3. Pod kondygnacją należy rozumieć ogół ubikacji, położonych w tej samej wysokości; tak zwane przedziały, nierozciągające się na cały rozmiar kondygnacji nie uważa się za osobne kondygnacje; kondygnacje nie stają się jednakowoż przez to przedziałami, jeżeli w budynku wybudowano ubikację, wznoszącą się na kilka pięter (na przykład salę teatralną lub koncertową, salę na uroczystości, salę biblioteczną, halę maszyn, basen kąpielowy i tym podobne); ubikacje, położone bezpośrednio pod dachem, uważa się tylko wtedy za kondygnacje, jeżeli wskutek swego szczególnego sposobu budowy wewnątrz różnią się istotnie od strychów w zwykłym znaczeniu.

Liczba 4. Używanie murów, wspólnych z przyległymi budynkami, lub takich części murów,

które zburzyć zabroniono ze względów policyi budowlanej, nie przeszkadza w zastosowaniu ulg po myśli l. 4. i 5.

Za skrzydła budynku, nadające się do samoistnego użytku, należy uważać w każdym razie tylko takie części budynku, których można używać bez innych części budynku, nieobjętych budową i których zburzenie nie przeszkadza także w używaniu bez przerwy części budynku, wyłączonych z pod budowy. Z punktu widzenia samoistnej użyteczności nie wchodzi tu w rachubę wejścia (dojazdy) przez inne budynki, nieobjęte budową. Samoistna użyteczność części budynku, przeznaczonej na przebudowę, nie zatracą się przez to, że wspólne przedsionki lub klatki schodowe i tym podobne, wyłączone zostaną z pod zburzenia.

Naprawy budynku, przeróbki wewnątrz tegoż, jak również urządzenie mieszkań na poddaszu w obrębie dawnego strychu nie uprawniają do ulg podatkowych, przewidzianych w tej ustawie.

Do § 2.

Ulgi podatkowe przysługują tylko nowowymuowanym częściom budynku.

Liczba 1. Jeżeli stare i nowowymuowane części budynku wynajęto za jednolitym czynszem, należy w drodze paryfikacji rozdzielić jednolity czynsz najmu na ubikacje uprzywilejowane i nieuprzywilejowane, o ile w tym względzie nie można doprowadzić do porozumienia z właścicielem domu; rozdział w stosunku do powierzchni starej i nowej części przepisany jest tylko w tym wypadku, jeżeli tylko jedna część jednej i tej samej ubikacji jest uprzywilejowana, inna zaś jej część nie jest uprzywilejowana.

Liczba 2. Przy stosunkowym rozdziale taryfowej stopy podatku domowo-klasowego na stare i nowowymuowane części mieszkalne, należy postępować według przepisów, obowiązujących przy wymierzaniu podatku domowo-klasowego, względnie podatku domowo-czynszowego po myśli § 5. lit. „ ustawy z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17 (taryfowy podatek czynszowy). Częściom poszczególnych części mieszkalnych nie przysługuje ulga w podatku domowo-klasowym, względnie w podatku domowo-czynszowym po myśli § 5., lit. „, ustawy z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17 (taryfowy podatek czynszowy); jeżeli więc w takim budynku powiększa się tylko istniejącą już ubikację mieszkalną, budowa ta nie powoduje ulgi w podatku domowo-klasowym względnie w taryfowym podatku czynszowym. Jeżeli jednak z ubikacji nie nadającej się do zamieszkania zrobi się przy jej powiększeniu część mieszkalną, wówczas należy tej ubikacji, wstępującej obecnie świeżo w obowiązek płacenia podatku domowoklasowego, przyznać ulgi co do całego jej rozmiaru.

Rozdział drugi.

Treść ulg.

A. Dla nowych budynków, dobudowań i podwyższeń budynków.

Do § 3.

Po myśli § 3., 1. 1., przysługuje nowym budynkom, dobudowaniom i podwyższeniom budynków podczas wchodzących w rachubę 6. lat, bez względu na osobne postanowienia § 28. oraz bez względu na unormowane w § 24. przypisywanie celem poboru dodatków:

- a) całkowite uwolnienie od podatku domowo-klasowego oraz od podatku domowo-czynszowego (taryfowego podatku czynszowego), płaconego po myśli § 5., lit. a, ustawy z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17, według taryfy podatku domowo-klasowego,
- b) całkowite uwolnienie od podatku domowo-czynszowego według dochodu z czynszu (wartości czynszowej).

Załącznik.

Wysokość podatku domowo-klasowego po uwzględnieniu opustu jest uwidocznioma w załączniku. Opust w podatku domowo-klasowym należy obliczać przy budynkach tylko częściowo uprzywilejowanych jedynie od przypadającej na nowo wystawione części mieszkalne kwoty stopy taryfy, obejmującej ewentualnie także stare części budynku.

Ustęp końcowy: Pod „późniejszymi budowlami“ należy rozumieć także takie, dla których nie można żądać czasowego uwolnienia od podatku lub którym tego uwolnienia nie udzielono z powodu braku ustawowych wymogów.

B. Dla przebudowań.

Do § 4.

Po myśli § 4. przysługuje przebudowaniom podczas wchodzących w rachubę 6 lat, bez względu na unormowane w § 24. przypisywanie celem poboru dodatków:

- a) całkowite uwolnienie od podatku domowo-klasowego oraz od podatku domowo-czynszowego (taryfowego podatku czynszowego), płaconego po myśli § 5., lit. a, ustawy z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17, według taryfy podatku domowo-klasowego,
- b) zniżenie podatku domowo-czynszowego według dochodu z czynszu (wartości czynszowej) do kwoty 5 procent czystego dochodu z czynszu (wartości czynszowej).

Rozdział trzeci.

Zasady, dotyczące terminów ulg czasowych.

Do § 5.

Terminy uwolnień podatkowych określa się równomiernie dla podatku domowo-czynszowego i podatku domowo-klasowego.

Do § 6.

Ustęp pierwszy: Budowla wchodzi w rachubę jako całość; zasadę tę należy samoistnie zastosować do każdego poszczególnego budynku, tak w szczególności do samoistnych przybudówek, budynków bocznych i oficyn.

Ustęp drugi: Niemożność dokończenia poszczególnych części budynku może być uzasadnioną przedmiotowo (zarządzeniami policyi budowlanej lub sanitarnej, klęskami elementarnymi, brakiem sił roboczych itd.) lub też stosunkami osobistymi, niezależnymi jednakowoż od woli prowadzącego budowę (trudnościami finansowymi, sporami itd.). Przemijające wstrzymania budowy, w szczególności także przerwy ze względu na porę roku, nie mogą usprawiedliwić zastosowania przepisu § 6., ustęp drugi. Prowadzący budowę winien w prośbie o uwolnienie od podatków przytoczyć okoliczności, zachodzące w poszczególnym przypadku.

W przypadkach, przewidzianych w 6., ustęp drugi, należy w orzeczeniu o czasowych ulgach dla ukończonej części budowli orzec zarazem o zasadniczym prawie do czasowych ulg podatkowych, mającym przysługiwać nieukończonej jeszcze części domu oraz należy w danym razie po ukończeniu budowy przyznać je na prośbę strony, choćby nawet ostatnia budowa sama przez się nie uzasadniała po myśli postanowień § 1. ustawy prawa do czasowych ulg podatkowych, na przykład z powodu tego, że przedstawia się ona tylko jako wykończenie piętra już przedtem wyprowadzonego pod dach i w tym podobnych wypadkach.

Części budynku, które należy po myśli § 6., ustęp drugi, traktować osobno, wchodzą w rachubę ze względu na zasady, wyrażone w pierwszym i ostatnim ustępie § 6., każda dla siebie jako całość. Należy zatem tak przy przyznawaniu ulg dla części najpierw wykończonej jak i przy przyznawaniu ich dla reszty postępować za każdym razem samoistnie według tych zasad.

Ustęp trzeci. W razie wynajęcia uważa się co najmniej termin początkowy, wynikający z umowy najmu, za chwilę rozpoczęcia faktycznego używania.

Umieszczenie kancelarii budowy oraz użycie poszczególnych ubikacji na przechowywanie przyborów do budowy należy uważać na równi z użyciem przez osobę, powołaną do dozoru budowy.

Podatki od części budowli, używanych przed ukończeniem budowy, przypisuje się na podstawie stóp podatkowych, określonych w niniejszej ustawie. Co do przedmiotów, podlegających podatkowi domowo-klasowemu, przeprowadza się zresztą opodatkowanie po myśli § 6., ustęp trzeci, według obowiązujących zasad o utrzymywaniu ewidencji katastru podatku domowo-klasowego.

Przykład dla § 6., ustęp ostatni:

W nowej budowli, składającej się z pięciu mieszkań, używa się

mieszkania Nr.	I. od . dnia 1. maja	1918,
"	" II. " . " 1. października	1918,
"	" III. " . " 1. lutego	1919,
"	" IV. " . " 1. czerwca	1919,
"	" V. " . " 1. lipca	1919.

Po myśli § 6., ustęp ostatni, należy przyjąć, że ukończenie budowy całego domu, wobec tego, że budowy tej faktycznie nie ukończono jeszcze w przeciągu jednego roku od pierwszego użycia, nastąpiło w 12 miesięcy po pierwszym użyciu, to jest z dniem 1. maja 1919 oraz należy przyznać 6letnie całkowite uwolnienie od podatku budynkowego od dnia 1. maja 1919 aż do dnia 30. czerwca 1925 włącznie (§ 5., l. 1.); za czas od dnia 1. maja 1918 aż do dnia 30. kwietnia 1919 włącznie nakłada się podatki po myśli § 6., ustęp ostatni.

Rozdział czwarty.

Postępowanie.

Do § 7.

Ustęp pierwszy. Czasokres dni 60 ma obowiązywać także dla starania się o ulgi co do części wykończonej najpierw w przypadku wyjątkowym, przewidzianym w § 6., ustęp drugi; w przypadku tym rozróżnia się tyle samoistnych rozpraw, ile jest działów budowy, które należy osobno traktować; czasokres dni 60 zaczyna biec z dniem, następującym po dniu ukończenia każdego poszczególnego działu budowy. W przypadku z § 6., ustęp trzeci, należy wnieść prośbę najpóźniej w ciągu dni 60 po upływie dwunastomiesięcznego czasokresu od pierwszego użycia. Dni biegu pocztowego należy wliczać w czasokres dni 60.; jeżeli jednak ostatni dzień czasokresu przypada na niedzielę lub powszechne święto, wówczas kończy się czasokres dopiero z następnym dniem powszednim.

Prośbę można wnieść nie tylko pisemnie, lecz także ustnie do protokołu. Protokół spisać można nie tylko we władzy podatkowej I. instancji, lecz także w c. k. urzędach podatkowych; w ostatnim przypadku winien urząd podatkowy przedłożyć bezwzględnie protokół władzy podatkowej I. instancji. Naczelników gmin należy odnośnie do prośb o czasowe uwolnienie od podatków uważać za pełnomocników prowadzących budowę.

Ustęp drugi: Do prośby o przyznanie czasowego uwolnienia od podatków winna strona dołączyć:

1. zezwolenie władzy na budowę;
2. zatwierdzony przez władzę plan budowy; plan ten ma obejmować w przypadkach, przewidzianych w § 1., l. 1., lit. b, także uwidocznienie wymiaru powierzchni każdej poszczególniej kondygnacji starej i nowej budowli a w razie powiększenia poszczególnych ubikacji pewnej budowli uwidocznienie powierzchni starej i nowej części odnośnych ubikacji; ewentualnie należy wspomniane obliczenia powierzchni dołączyć osobno;
3. urzędowe poświadczenie co do czasu ukończenia budowy;
4. opis domu po myśli postanowień „Wskazówek dla właścicieli domów co do układania i wnoszenia zeznań dochodu z czynszu“ (Załącznik dekretu kancelaryi nadwornej z dnia 26. czerwca 1820, l. 918);
5. w przypadkach, przewidzianych w § 1., l. 1., lit. a, uwidocznienie czasu ukończenia burzenia starej budowli.

Strony są obowiązane do dostarczenia w przeciągu odpowiedniego czasokresu na żądanie także innych dowodów, które władza podatkowa uważa za potrzebne do rozstrzygnięcia prośby. Rysunkowe przedstawienia przedmiotu budowy, sporządzone przez upoważnionych przez władzę techników prywatnych a odpowiadające technicznym wymogom, należy w ogólności uznawać za środki dowodowe. Można nie żądać dostarczenia poszczególnych dowodów, w szczególności na wsi, o ile nie ma żadnej wątpliwości co do prawa do ulg, przewidzianych w niniejszej ustawie.

Ustęp trzeci i czwarty: O ile w przeciągu wyznaczonego i nieprzedłużonego czasokresu nie dostarczono przepisanych lub osobno zażądanych dokumentów lub nie przytoczono niemożliwości ich dostarczenia, wykazując równocześnie w inny sposób miarodajne okoliczności, należy prośby nie uwzględniać; w danym wypadku można rozstrzygnąć prośbę, ograniczając się do okoliczności, udowodnionych przez stronę. Prośby, uzupełnione w ciągu oznaczonego czasokresu, uważa się za wniesione w tym czasie, kiedy je pierwszy raz wniesiono; prośby, uzupełnione po tym czasie, uważa się za prośby nowe, w danym razie spóźnione. Krajowe władze skarbowe mają prawo polecić, by w razie zaistnienia ważnych powodów traktowano także prośby, uzupełnione po upływie czasokresu, jako wniesione w terminie pierwotnym.

Załączniki prośby stanowią niezbędną część składową aktu rozprawy, wobec czego, oprócz szczególnych wypadków wyjątkowych, nie należy zwracać

ich stronom. Plany budowy można wydawać stronom w każdym razie tylko wtedy, jeżeli pozostaną odbitki; stronom powołanym do tego wolno wglądać w plany budowy. W razie późniejszej zmiany opisu domu winna władza podatkowa sporządzić porównawczy przegląd, uwidoczniający każdy poszczególny numer starego i nowego opisu domu i złożyć go do aktów rozprawy.

Ustęp ostatni: Po myśli ostatniego ustępu § 7. prowadzący budowę obowiązany jest przed rozpoczęciem burzenia starej budowli, względnie w przypadku, przewidzianym w § 1., l. 1., lit. *a*, przed rozpoczęciem budowy nowej budowli postarać się o stwierdzenie okoliczności, miarodajnych dla ocenienia odnośnego żądania; sposób tego stwierdzenia pozostawia się ocenie stron, na których w każdym wypadku ciąży w całości obowiązek dowodzenia; w każdym razie jednak trzeba będzie w przypadkach, przewidzianych w § 1., l. 1., lit. *b*, stwierdzić odnośne wymiary powierzchni w starej budowli jeszcze przed jej zburzeniem, na planie, uwierzytelnionym przez właściwą władzę budowniczą lub przez upoważnionego przez władzę technika prywatnego; w przypadkach, przewidzianych w § 1., l. 1., lit. *c*, należy postarać się o stwierdzenie miarodajnego tamże stanu przeznaczonej na zburzenie budowli, jeszcze przed zburzeniem i to zawsze przez właściwą polityczną władzę krajową za przybraniem zastępcy władzy skarbowej i właściwej władzy budowniczej.

Przewidziane w ustawie prawo uzyskania orzeczenia przesądzającego nie powoduje wcale przesunięcia ciężaru dowodu z prowadzącego budowę na władzę podatkową, ma raczej jedynie na celu umożliwić prowadzącemu budowę wyrobienie sobie już przed rozpoczęciem budowy jasnego sądu o prawnej ocenie mających się przez niego wykazać okoliczności faktycznych, w celu ułatwienia rachunku budowy (kosztorysu i obliczenia zyskowności). Wynika przytem z natury rzeczy, że orzeczenie tego rodzaju, przewidziane tylko ze względu na kalkulację budowlaną zależnem jest od stwierdzenia wspomnianych wyżej miarodajnych okoliczności jeszcze przed zburzeniem starej budowli.

Postanowienia § 9., ustęp drugi, będą analogicznie stosowane.

Do § 8.

Ustęp pierwszy: Można zaniechać przedsięwzięcia oględzin przy nieznacznych budowach jakoteż w tych przypadkach, jeżeli władza podatkowa zna już miarodajne okoliczności. Z oględzin na miejscu trzeba spisać protokół; przytem należy, o ile protokół ten ma służyć zarazem do obliczenia podatku domowo-klasowego, przestrzegać istniejących w tym względzie osobnych przepisów.

Ustęp drugi: Taryfę 4, względnie postanowienia § 3., l. 3., stosuje się stale z urzędu także wtedy, jeżeli nie wniesiono prośby o czasowe ulgi podatkowe, o ile władza podatkowa może ocenić na podstawie zeznania czynszu lub innych dokumentów, które posiada iż rozchodzi się o taką budowę, której przysługują ulgi w myśl ustawy.

Do § 9.

Ustęp pierwszy: O rozstrzygnięciu prośby o przyznanie czasowych ulg podatkowych należy zawiadomić stronę pisemnie za potwierdzeniem odbioru. Od rozstrzygnięcia krajowej władzy skarbowej niema dalszego środka prawnego.

Ustęp drugi: O ile zażądano urzędowego traktowania budowy jako nowej budowli po myśli drugiego ustępu § 1., l. 1., winna władza I. instancyi, wymierzająca podatek, przedłożyć prośbę, ułożoną według przepisów, krajowej władzy skarbowej, która zażąda od politycznej władzy krajowej przewidzianego w ustawie orzeczenia co do tej prośby. Władza ta sprawdzi pod względem technicznym lub innym, w razie potrzeby zapomocą oględzin, dowody co do istnienia miarodajnych okoliczności. Do takich oględzin należy zaważać zastępcę władzy skarbowej. Rozstrzygnięcie wydaje w I. instancyi krajowa władza skarbowa w porozumieniu z polityczną władzą krajową. Przytem zastrzega się władzy skarbowej w przypadkach, przewidzianych w § 1., l. 1., lit. *a*, i *b*, prawo oceny, czy okoliczności faktyczne, ustalone orzeczeniem władz politycznych, dadzą się zastosować do postanowień ustawy. W II. instancyi rozstrzyga Ministerstwo skarbu w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych.

Tosamo postępowanie ma się przeprowadzać w przypadkach, przewidzianych w § 7., ustęp ostatni.

Część druga.

Szczególne ulgi dla małych mieszkań i lokalności dla małych przedsiębiorstw w domach z małemi mieszkaniem.

Rozdział pierwszy.

Treść i warunki szczególnych ulg.

Do § 10.

Przy uznaniu domu za dom z małemi mieszkaniem uwzględnia się budynek w jego całym roz-

miarze; nie jest dozwolona samoistna ocena poszczególnych części budynku (kondygnacji, skrzydeł). Wobec tego obok nowych budowli oraz przebudowań całych budowli wchodzi tu w rachubę także przebudowania skrzydeł budynków tylko w tych wypadkach, jeżeli na miejscu zburzonego skrzydła stawia się samoistny budynek (ewentualnie przybudówkę). W razie zaistnienia innych wymogów ustawy przysługują ulgi także późniejszym budowlom na budowlach już uprzywilejowanych.

Pod „lokalami dla małych przemysłowców” należy rozumieć wszystkie ubikacje, służące małym przedsiębiorstwom, nie tylko więc te, w których odbywa się przemysłowe obrabianie, lecz także te, które są przeznaczone dla przechowywania i sprzedaży wyrobów itd. W ogólności powinna dla przyznania przysług małego przemysłowca wystarczyć już ta okoliczność, że właściciel przedsiębiorstwa mieszka w małym mieszkaniu, znajdującym się w tym samym domu; w przypadkach wątpliwych należy ocenić jakość małego przedsiębiorstwa według stosunków miejscowych i gospodarczych. Przytem można zasięgnąć opinii właściwej władzy przemysłowej.

Za uprzywilejowane uchodzą w ogólności lokalności dla małych przedsiębiorstw tylko wtedy, jeżeli właściciel przedsiębiorstwa mieszka w małym mieszkaniu, znajdującym się w tym samym domu; odnośnie do zjednoczeń budowlanych ogólnie użytecznych, uprzywilejowanych po myśli części III, można uważać na równi z mieszkaniem właściciela przedsiębiorstwa umieszczenie siedziby zarządu przedsiębiorstwa.

Przy zeznawaniu czynszu z domów z małemi mieszkaniem należy się posługiwać, o ile w tym celu nie ułoży się osobnych wzorów zeznań, używanymi dotychczas zeznaniami dochodu z czynszu, przestrzegając jednak przytem następujących szczególnych przepisów:

Czynsze najmu, względnie wartości najmu należy zeznawać osobno odnośnie do części budynku, uprzywilejowanych szczególnie według taryf B, względnie C, oraz odnośnie do części nieuprzywilejowanych (taryfa A) i to, o ile możliwości, zachowując układ, wskazany w § 14., pod l. 1. do 4. włącznie, oraz wykazując równocześnie przytoczone tamże powierzchnie; miarodajnymi są przytem stosunki w ciągu roku czynszowego, względnie w okresie czynszowym; odnosi się to także do tych przypadków, w których po myśli istniejących przepisów należy przerachować okres czynszowy, obejmujący nie cały rok lub więcej jak rok, na cały rok, względnie na okres dwóch lat. Ewentualne zmiany, zasługujące na okres czynszowego, które mają wpływ na zastosowanie niższej stopy taryfowej, należy wyrazić w zeznaniu dochodu z czynszu i stosownie do tego odpowiednio rozdzielić dochody z czynszu.

O zmianach zasługujących ewentualnie po wniesieniu zeznania aż do końca okresu czynszowego należy w ciągu 14. dni zawiadomić władzę podatkową.

Wykluczonem jest używanie tak zwanych tabularycznych protokołów.

Przy ponownem uzyskaniu ulg po myśli § 10, ustęp trzeci, względnie przy prośbach spóźnionych po myśli § 14, zdanie końcowe, winno się obliczać podatek za okres podatkowy, następujący po wniesieniu prośby, uwzględniając również faktyczną jakość poszczególnych mieszkań, względnie ubikacji w miarodajnym okresie czynszowym, przytem nie należy już brać na wzgląd tej okoliczności, czy część okresu czynszowego, względnie jaka jego część przypada na czas przed wniesieniem prośby. Jeżeli tak utrata ulg jak i wniesienie prośby o ponowne ich przyznanie przypada na ten sam okres czynszowy, wówczas w razie zaistnienia innych wymogów ustawowych nie następuje w ogóle utrata ulg dla całego okresu, na który się podatek wymierza.

Do § 11.

Domy z małemi mieszkaniem mogą mieścić w sobie także tylko jedno mieszkanie (domy dla jednej rodziny), jak również mogą być przeznaczone na wyłączny użytek właściciela.

Za łączną powierzchnię mieszkalną małych mieszkań uważa się:

1. w domach mieszkalnych dla rodzin sumę powierzchni, zajętych na pokoje mieszkalne, alkierze i kuchnie mieszkalne;

2. w domach dla bezżennych, domach noclegowych i gościnnych powierzchnie, zajęte na cele tych zakładów. W tym względzie wchodzi w rachubę nie tylko ubikacje, używane bezpośrednio na mieszkanie względnie do spania, lecz także wszystkie ubikacje, podobne ze względu na swe przeznaczenie do ubikacji mieszkalnych w domach mieszkalnych dla rodzin, służące jednak do wspólnego użytku, jak jadalnie, czytelnie, pokoje dla chorych itp., tudzież ubikacje mieszkalne personelu domowego, o ile te ostatnie przedstawiają się ze względu na swój rozkład budowlany jako małe mieszkania.

Przy grupach budynków należy osobno uwzględnić każdą istniejącą dla siebie samoistną budowlę; osobne jednak budynki poboczne, służące na lokalności dla małych przedsiębiorstw, można wciągać do obliczenia razem z budynkiem głównym.

Nie uwłączając postanowieniom § 22. patentu o podatkach budynkowych z dnia 23. lutego 1820, nie należy przy obliczaniu powierzchni mieszkalnych

brać w rachubę przedpokoi, spiżarni, łazienek i innych przynależności, jak również werand i tym podobnych; natomiast doliczyć należy do ubikacji mieszkalnej wykusze, stanowiące część tejże. Rozstrzygnięcie pytania, czy kuchnie nadają się do zamieszkania czy nie, zależy w ogólności od ich urządzenia. Kuchnie o powierzchni najwyżej 12 metrów kwadratowych należy, w razie, jeżeli mają mурowany piec kuchenny, uważać za mieszkalne po myśli niniejszej ustawy, bez względu na ich urządzenie pod innym względem. Kuchnię uważa się jednak w każdym razie za mieszkalną, jeżeli stanowi sama dla siebie pod względem budowy oddzielne mieszkanie (pokój sypialny z piecem kuchennym); ubikacji dla służby o powierzchni nie więcej jak 12 metrów kwadratowych, nie należy wliczać do powierzchni mieszkalnych, o ile można do nich wejść tylko z kuchni. Ubikacje mieszkalne nie tracą tego przymiotu przez to, że się ich używa równocześnie jako lokalności przemysłowych.

Traktowanie poszczególnych części budynków przy obliczaniu podatku domowo-klasowego nie ma rozstrzygającego znaczenia dla oceny stanu mieszkalnego po myśli niniejszej ustawy, a to już ze względu na stałość katastru podatku domowo-klasowego.

Piwnic i ubikacji na strychu, służących tylko do przechowywania wyrobów przemysłowych, nie należy w razie, jeżeli są zbudowane w zwykły sposób, uważać za ubikacje, przeznaczone na cele handlowe lub przemysłowe.

Do § 12.

Małe mieszkania w rozumieniu niniejszej ustawy nie muszą być mieszkaniami dla rodzin. W domach dla bezzennych, to jest w takich budynkach, które są przeznaczone na pomieszczenie pojedynczych osób w osobnych ubikacjach mieszkalnych, uważa się za mieszkania ubikacje mieszkalne, wynajęte poszczególnym lokatorom i oddzielone sposobem budowy od innych ubikacji. W domach noclegowych i gościnnych, to jest w budynkach, przeznaczonych do pomieszczenia osób niemających rodziny, w wspólnych sypialniach, zaopatrzonych w potrzebną ilość odpowiednich oddzielnych łóżek, uważa się za małe mieszkania sypialnie, oddzielone sposobem budowy, których powierzchnia nie wynosi więcej jak 80 metrów kwadratowych.

Za odgraniczenie sposobem budowy uważa się tylko zanurowanie (mury działowe); nie wchodzi tu w rachubę same tylko zamknięcie i zastawienie drzwi łączących ubikacje i tym podobne urządzenia. Taksamo nie uważa się za odgraniczenie sposobem budowy samo podzielenie mieszkań lub lokalności przemysłowych tak zwanem przepierzeniem z desek. Natomiast samo już zrobienie nieistniejących przedtem drzwi łączących poszczególne ubikacje, należy

uważać za zmianę budowlaną w rozumieniu tego przepisu ustawy. Przecznaczenie części ubikacji piwnicznych i strychu dla poszczególnych mieszkań oraz przeznaczenie ubikacji pobocznych (pralni itd.) dla kilku mieszkań do wspólnego użytku nie wchodzi już w rachubę pod względem odgraniczenia ich sposobem budowy. Nie wymaga się, aby małe mieszkanie i (kwalifikowany) lokal przemysłowy tego samego przemysłowca były od siebie oddzielone.

Do § 13.

Wyliczenie rodzajów budynków, wyłączonych z pod kwalifikacji jako domy z małemi mieszkaniami, nie jest wyczerpujące; tutaj chodzi o budowle, które częścią już ze względu na zasadniczą formę budowlanego rozkładu wewnętrzznego, częścią ze względu na rodzaj użytku, musiała ustawa wyłączyć z pod kwalifikacji jako domy z małemi mieszkaniami.

Zastosowanie sposobu budowania odkrytego lub pół odkrytego lub budowania systemem wilowym nie wyklucza ulg po myśli niniejszej ustawy w razie, jeżeli zachodzą inne wymogi.

Rozdział drugi.

Postępowanie.

Do § 14.

Budynki, które w czasie, kiedy zostały wybudowane, nie miały kwalifikacji jako domy z małemi mieszkaniami, nie będą także później po przerobieniu ich na domy z małemi mieszkaniami korzystać ze szczególnych ulg dla domów z małemi mieszkaniami. Uwzględnienie spóźnionych próśb o przyznanie szczególnych ulg po myśli niniejszej części możliwem jest tylko pod warunkami, przewidzianymi w końcowym ustępie § 14.

Wykazy, przepisane w § 14., l. 1. do 4., należy co do oznaczania poszczególnych części składowych domu układać zgodnie z opisem domu. Wykazów tych nie należy stronie zwracać, lecz przechować je w aktach rozprawy.

Do § 15.

Doniesienie o zaistnieniu takich okoliczności, wskutek których budowla traci swą kwalifikację jako dom z małemi mieszkaniami, oraz zrzeczenie się szczególnych ulg dla domów z małemi mieszkaniami można wnieść do władzy podatkowej I. instancyi pisemnie lub ustnie do protokołu. Jeżeli w oświadczeniu zrzeczenia się nie podano oznaczonego terminu dla rozpoczęcia się mocy obowiązującej tego zrzeczenia się, wówczas uważa się za ten termin chwilę złożenia oświadczenia. Zrzeczenie się szczególnych ulg dla domów z małemi mieszkaniami należy pod względem skutków prawnych uważać na równi z zgaśnięciem kwalifikacji jako domu z małemi mieszkaniami. Przy ponownem staraniu się o szczególne ulgi podatkowe należy wnieść ponowną prośbę.

Do § 16.

W rozstrzygnięciu prośby o szczególne ulgi dla domów z małemi mieszkaniami należy uwidocznic, o ile możności, według układu, wskazanego w § 14. wymiar miarodajnych dla rozstrzygnięcia powierzchni poszczególnych ubikacji.

W razie zrzeczenia się lub zgaśnięcia w inny sposób kwalifikacji jako domu z małemi mieszkaniami nie potrzeba czynić żadnych osobnych kroków w celu zastosowania ogólnych ulg według niniejszej ustawy.

Część trzecia.

Szczególne ulgi dla budowli, należących do osób prawnych, wymienionych w § 4. ustawy z dnia 22. grudnia 1910, Dz. u. p. Nr. 242, dotyczącej funduszu pieczy nad mieszkaniami.

Do §§ 17., 19., 20.

Szczególne ulgi po myśli tej części odnoszą się tylko do budynków, wybudowanych przez osoby prawne, wymienione w § 17.

Za ogólnie użyteczne zjednoczenia budowlane (stowarzyszenia budowlane, spółki budowlane i związki budowlane) należy uważać tylko te, które

- a) dążą do celów, wymienionych w § 4. ustawy z 22. grudnia 1910, Dz. u. p. Nr. 242 i
- b) odpowiadają przepisom § 12. ustawy z dnia 22. grudnia 1910, Dz. u. p. Nr. 242 (według których należy dywidendę, przypadającą do rozdziału między członków, ograniczyć najwyżej do 5 procent wpłaconych udziałów oraz zapewnić członkom na wypadek rozwiązania zjednoczenia jedynie zwrot wpłaconych kwot udziałowych, ewentualną zaś resztę majątku zjednoczenia przeznaczyć na cele powszechnej użyteczności) i jeżeli oprócz tego
- c) zachodzą inne wymogi, od których artykuł 30. ogłoszonego obwieszczeniem z dnia 9. lutego 1912, Dz. u. p. Nr. 28, statutu funduszu pieczy nad mieszkaniami (oznaczonego w dalszym ciągu literami st. f. m.) czyni zależnem uznanie ogólnej użyteczności zjednoczenia budowlanego.

Do celów, wspomnianych w ustępie poprzedzającym, pod lit. a, należą: budowa małych mieszkań

(§ 6. ustawy z dnia 22. grudnia 1910, Dz. u. p. Nr. 242, i artykuł 8. st. f. m.); nabywanie przeznaczonych na ten cel gruntów; nabywanie domów, mieszczących małe mieszkania (domów z małemi mieszkaniami; § 7. ustawy z dnia 22. grudnia 1910, Dz. u. p. Nr. 242; artykuł 8. i 9. st. f. m.).

Kwestyę, czy zachodzą miarodajne postanowienia ustawy z dnia 22. grudnia 1910, Dz. u. p. Nr. 242, oraz wydanego do niej statutu rozstrzyga Ministerstwo robót publicznych. Jeżeli ono orzeknie z mocy poruczonego sobie prawa nadzoru (§ 20. ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 242, artykuł 30. st. f. m. oraz rozporządzenie ministeryalne z dnia 9. lutego 1912, Dz. u. p. Nr. 30.), że co do pewnego zjednoczenia budowlanego nie zachodzą już wymogi ogólnej użyteczności, wówczas nie powinno się zjednoczenia tego traktować nadal jako ogólnie użyteczne, a to poczynawszy od dnia, w którym zaszyły okoliczności, będące podstawą orzeczenia, jeżeli zaś dnia tego nie da się oznaczyć, poczynawszy od dnia, w którym wymienione orzeczenie wydano.

Zjednoczenia budowlane, wymienione w § 17. winny do prośby, wnoszonej po myśli § 14. dołączyć jako załącznik poświadczenie uznania ogólnej użyteczności przez c. k. Ministerstwo robót publicznych. O ile u odnośnej władzy podatkowej I. instancyi lub u innej władzy podatkowej znajduje się już poświadczenie tego rodzaju, wystarczy na nie się powołać; władzy podatkowej I. instancyi wolno jednak w razie potrzeby domagać się dostarczenia przynajmniej jednego uwierzytelnionego odpisu poświadczenia, znajdującego się u innej władzy podatkowej.

Władza podatkowa winna o każdym przyznaniu zjednoczeniu budowlanemu szczególnych ulg według części trzeciej, tudzież o zgaśnięciu ulg tego rodzaju, czy to wskutek odebrania przymiotu ogólnej użyteczności (§ 20.), czy też wskutek odpadnięcia kwalifikacji jako domu z małemi mieszkaniami (§ 15.), przejścia na osobę nieprzywilejowaną (§ 19.) lub zrzeczenia się (§ 15.), zawiadomić właściwą ze względu na siedzibę zjednoczenia budowlanego polityczną władzę powiatową I. instancyi, która ma współdziałać przy sprawowaniu nadzoru nad temi zjednoczeniami budowlanemi, przysługującego Ministerstwu robót publicznych po myśli ustawy z dnia 22. grudnia 1910, Dz. u. p. Nr. 242, oraz wydanego do niej statutu i stosownie do tego przedkładać temu Ministerstwu sprawozdania w tym względzie za pośrednictwem politycznej władzy krajowej. Jeżeli Ministerstwo robót publicznych odbierze pewnemu zjednoczeniu budowlanemu przymiot ogólnej użyteczności, wówczas winny odnośne władze polityczne I. instancyi zawiadomić o tem właściwe władze podatkowe I. instancyi; tak samo Ministerstwo robót publicznych zawiadomi

o tem Ministerstwo skarbu, wymieniając uprzywilejowane budynki. znajdujące się w posiadaniu tego zjednoczenia budowlanego.

Szczególne ulgi po myśli niniejszej części gasną po myśli postanowień § 10. w razie przejścia własności na osobę nieuprzywilejowaną, względnie w razie zgaśnięcia przymiotu ogólnej użyteczności cdośnośnego zjednoczenia budowlanego jako właściciela domu. To samo odnosi się także do domów, które przeniesione zostaną z ogólnie użytecznego zjednoczenia budowlanego na własnych jego członków (domy własne); jeżeli przy tego rodzaju zmianie własności nie nastąpiła przerwa w kwalifikacji budowlnej jako domu z małemi mieszkaniami, należy do odnośnych części hudyunku ze względu na postanowienia § 10., ustęp trzeci, zastosować w razie wniesienia w należytych czasie prośby (przez nowego właściciela domu) stopy podatkowe według taryfy w załączniku B w bezpośredniej łączności z stopami podatkowymi według taryfy w załączniku C; w razie spóźnienia się z prośbą wchodzi w zastosowanie taryfa B dopiero poczynawszy od okresu podatkowego, następującego po wniesieniu prośby, a tymczasem należy stosować taryfę A.

O ile taki dom z małemi mieszkaniami, wybudowany przez jedną z osób, posiadających kwalifikację, przepisane w § 17., nabędzie następnie ponownie tego rodzaju osoba prawnicza, wówczas po myśli § 10. nabywają znowu mocy obowiązującej postanowienia części III. Za chwilę przeniesienia własności uchodzi chwila przejścia stałego prawa używania, najpóźniej jednak chwila przejścia własności tabularnej. Organa, powołane do wymiaru należności, winny donieść natychmiast władzy podatkowej I. instancyi o każdym wypadku przeniesienia własności domu z małemi mieszkaniami, uprzywilejowanego po myśli III. części, o którym powzięły wiadomość przy wymiarze należności, oraz winny udzielić odpis tego doniesienia władzy politycznej I. instancyi.

Do § 18.

Pierwszy i drugi ustęp: Dla domów z małemi mieszkaniami, wybudowanych w roku 1909 do 1911, którym przyznano dodatkowo zniżenie stóp podatkowych według niniejszej ustawy, nie rozpoczyna się moc obowiązująca tych ulg w żadnym razie przed dniem 1. stycznia 1912.

Upoważnienie po myśli § 18., ustęp drugi, nie jest zależnem od ukończenia odnośnych budowli jeszcze przed rozpoczęciem obowiązywania ustawy, lecz odnosi się analogicznie także do budowli z małemi mieszkaniami, rozpoczętych w określonym tamże czasie, które jednakowoż skończono dopiero po dniu 31. grudnia 1911.

Ustęp trzeci: Na skutek prośby, mającej się wnieść do władzy podatkowej I. instancyi po myśli § 7., należy wdrożyć postępowanie po myśli czwartego rozdziału części pierwszej. W przypadkach, objętych ustępem drugim § 18., w których rozchodzi się jedynie o upoważnienie, udzielone Ministrowi skarbu, mającemu działać w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, należy poddać merytorycznej rozprawie także prośby, wniesione do krajowej władzy skarbowej lub bezpośrednio do samego Ministerstwa skarbu, w pierwszym zaś przypadku należy je przedłożyć do rozstrzygnięcia Ministerstwu skarbu. Do dostarczenia potrzebnych załączników należy wyznaczyć odpowiedni czasokres.

Do § 21.

Ustęp drugi: Zastosowania tych ulg należy żądać równocześnie z prośbą o przyznanie ulg po myśli ustawy z dnia 8. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 144.; o ile przyznano już szersze uwolnienie od podatków po myśli ustawy o mieszkaniach robotniczych, obowiązuje co do prośby dodatkowej tok instancyi, przewidziany w ogólności w wspomnianej wyżej ustawie.

Część czwarta.

Postanowienia ogólne.

Postanowienia karne.

Do § 22.

Co do środków prawnych przeciw karom za przekroczenia porządkowe nie obowiązuje skrócony czasokres ośmiodniowy, przewidziany dla środków prawnych przeciw karom porządkowym w § 1. ustawy o czasokresach z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28., lecz pełny czasokres 30 dniowy.

Zresztą stosuje się analogicznie merytoryczne i procesowe postanowienia karne, obowiązujące w myśl ogólnych przepisów o podatkach budynkowych.

Opusty, przewidziane w ustawie z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220.

Do § 23.

Stopy podatku domowo-czynszowego według taryf, uwidocznionych w załącznikach A, B i C, stanowią bez dalszej zmiany podstawę tak dla wymiaru państwowych podatków, jak i dla obliczenia dodatków. Nie ma zatem dalszego opustu celem obliczenia przypadających do zapłaty podatków państwowych. Według wyraźnego postanowienia ustawy nie należy dalej stosować do podatku domowo-

czynszowego, przepisano według niniejszej ustawy, także wyższego przypisywania podatków państwowych w celu obliczenia dodatków, przewidzianego na wypadek stałego oznaczenia wymiaru podatków realnych po myśli artykułu XII. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 (artykuł I. dolno-austriackiej ustawy krajowej z dnia 31. grudnia 1909, Dz. u. kr. Nr. 11 ex 1910, solnogrodzkiej ustawy krajowej z dnia 31. grudnia 1909, Dz. kr. Nr. 26 ex 1910, krańskie ustawy krajowej z dnia 1. kwietnia 1910, Dz. u. kr. Nr. 20, morawskiej ustawy krajowej z dnia 18. lutego 1910, Dz. u. kr. Nr. 28, i dalmatyńskiej ustawy krajowej z dnia 31. grudnia 1909, Dz. u. kr. Nr. 2 ex 1910).

Obliczenie przypadającego do zapłaty podatku domowo-klasowego, względnie taryfowego podatku czynszowego po myśli § 5., lit. *a*, ustawy z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17, skutecznia się przy budynkach mieszkalnych, uprzywilejowanych po myśli niniejszej ustawy w ten sposób, że odlicza się od taryfowej stopy podatkowej tak pełny opust po myśli ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. p. Nr. 220, jak i 20procentowe, względnie 10procentowe potrącenie po myśli § 3., l. 3.

Przykład:

Dom z dwoma częściami składowymi mieszkalnymi	stopa taryfy 3·4 K
mniej potrącenie $\frac{1}{3} = 20$ procent	
mniej opust 12·5	"
razem . 32·5	" = . 1·1

przypadający do zapłaty podatek domowo-klasowy 2·3 K

Natomiast przypisanie podatku domowo-klasowego oraz podatku domowo-czynszowego, wymierzonego według taryfy podatku domowo-klasowego (§ 5. lit. *a*, ustawy z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17), celem obliczenia dodatków odbywa się na podstawie pełnej stopy taryfowej, a więc bez uwzględnienia opustu i potrącenia. Wobec tego należy budynki mieszkalne, którym przysługują ulgi po myśli niniejszej ustawy, wciągnąć do istniejących spisów domów z uwidocznieniem pełnych stóp podatkowych według taryfy podatku domowo-klasowego, objętej ustawą z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17. W przedziale spisu, przeznaczonej na uwagi, należy odpowiednio uwidocznnić odnośne ulgi podatkowe.

Przypisywanie podatków celem nałożenia dodatków.

Do § 24.

W ciągu okresu sześciolletniej lub dziesięcioletniej wolności podatkowej, względnie zniżenia podatku domowo-czynszowego (§ 3., l. 1., i § 4., l. 2., lit. *a*, względnie § 28. ustawy) ma dla idealnego

podatku domowo - czynszowego, przypisywanego w celu wymiaru dodatków, stanowić podstawę taryfa *A*, względnie *B* lub *C*, o ile ustawodawstwo krajowe nie przewiduje także uwolnienia od dodatków budynków, czasowo uwolnionych od podatków.

Pod tym samym warunkiem należy w czasie trwania czasowych ulg podatkowych (§§ 3., 4. i 28. ustawy) podatek domowo-klasowy, względnie podatek domowo-czynszowy, wymierzony po myśli § 5., lit. *a*, ustawy z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17, według taryfy podatku domowo-klasowego, przypisywać celem obliczenia dodatków w sposób, przewidziany dla okresu pełnej powinności podatkowej (do § 23., ustęp czwarty).

O ile na podstawie postanowień ustaw krajowych przyznane jest budowłom, uwolnionym czasowo od podatku domowo-czynszowego, uwolnienie od dodatków, natomiast w czasie tego uwolnienia od dodatków należy pobierać dodatki do 5procentowego podatku po myśli § 7. ustawy z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17, ma w przyszłości służyć za podstawę wymiaru dodatków w czasie trwania ulg w pobieraniu dodatków zamiast 5 procentowego podatku podatek domowo-czynszowy, zniżony do 5 procent po myśli § 4., l. 2., lit. *a*, względnie § 28.

Postanowienia, dotyczące należitości prawnych.

Do § 25.

Ustawa niniejsza nie zmienia w niczem wielokrotności podatku w rozumieniu § 50. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, wobec czego należy obliczać ją na podstawie dotychczasowych stóp podatkowych, które należy w każdym przypadku osobno zbadać. W tym celu układa się tablice. Władze podatkowe winny na żądanie dostarczać za każdym razem organom, powołanym do wymiaru należitości, przerachowania stóp podatkowych, potrzebnego do obliczenia wielokrotności podatku.

Stosunek ustawy niniejszej do ogólnych ustaw podatkowych.

Do § 26.

Moc obowiązująca ustawy z dnia 25. marca 1880, Dz. u. p. Nr. 39, została uchylona (pomijając postanowienia wyjątkowe § 27.) w odniesieniu do budowli, podlegających nowej ustawie. W ogólności więc nie zależy to od woli strony, czy odnośnie do pewnej budowli ma być zastosowaną niniejsza ustawa, czy też ustawa z dnia 25. marca 1880, Dz. u. p. Nr. 39, względnie postanowienie § 7. ustawy z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17; wyjątek od tej zasady stanowią jedynie przypadki przewidziane w § 18., w których stosuje się postanowienia niniejszej ustawy (po myśli §§ 18., 26., 28., ustęp końcowy) tylko na prośbę strony, gdyż w braku takiej prośby (po myśli §§ 1.,

18., 26.) obowiązują nadal co do budynków tego rodzaju postanowienia ustawy z dnia 25. marca 1880, Dz. u. p. Nr. 39.

Stosunek ustawy niniejszej do ustaw szczególnych.

Do § 27.

Po upływie dwunastoletniej wolności podatkowej na podstawie ustawy z dnia 25. marca 1880, Dz. u. p. Nr. 39, względnie szerszej wolności podatkowej na podstawie ustaw szczególnych, wydanych dla pewnych miast, stosuje się stopy podatkowe, przewidziane w ustawie z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17, z opustami po myśli ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220; budowle tego rodzaju nie korzystają z unormowanego w § 3., l. 3. opustu w podatku domowo-klasowym. O ile osoba, obowiązana do płacenia podatku, nie żąda przyznania ulg, zawartych w takiej ustawie szczególnej, stosuje się do budowli nową ustawę.

Dla uprzywilejowanych po myśli ustawy z dnia 8. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 144, domów mieszkalnych dla robotników, których budowę rozpoczęto po dniu 31. grudnia 1911, należy w czasie wolności podatkowej przypisać podatek domowo-czynszowy w celu obliczenia niższych dodatków gminnych na podstawie stóp podatkowych po myśli ustawy z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17. Po upływie czasowej wolności podatkowej stosuje się taryfę B, względnie C, i od tej chwili służą zarazem stopy podatkowe tej taryfy za podstawę wymiaru dodatków.

Nie potrzeba wnosić osobnej prośby celem uzyskania tego zastosowania stóp podatkowych taryfy, uwidocznionej w załączniku B, względnie C, do domów mieszkalnych dla robotników, których budowę rozpoczęto po dniu 31. grudnia 1911. Ta sama zasada obowiązuje przy zastosowaniu niższych stóp podatkowych po upływie szerszej wolności podatkowej także dla domów mieszkalnych dla robotników, podpadających pod przepis § 18.

Początek mocy obowiązującej i postanowienia przejściowe.

Do § 28.

Ograniczenie, określone w § 1., ustęp pierwszy, polegające na tem, że budowę musi się rozpocząć po dniu 31. grudnia 1911, odnosi się także z zastrzeżeniem postanowień § 18. do przypadków, przewidzianych w § 28.

Postanowienie przejściowe § 28, odnosi się także do przebudowań na cele małych mieszkań (§ 10.), nie odnosi się zaś do innych przebudowań, ani też do dobudowań i podwyższeń budynków (§ 1., l. 2. do 5. włącznie).

Po myśli § 28. otrzymuje się w związku z innemi postanowieniami niniejszej ustawy bez względu na unormowane w § 24. przypisywanie w celopoboru dodatków, odnośnie do budowli, ukończonych w latach 1912 do 1916, następujący przegląd traktowania ich pod względem prawno-podatkowym w pierwszych 6, względnie 10 latach:

I. Zwykle budowle (w przeciwieństwie do budowli z małemi mieszkaniami):

1. Nowe budowle włącznie z kwalifikowanemi przebudowaniami (§ 1. l. 1.):

a) Całkowite uwolnienie od podatku domowo-klasowego oraz podatku domowo-czynszowego (taryfowego podatku czynszowego), uiszczanego po myśli § 5., lit. a, ustawy z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17, według taryfy podatku domowo-klasowego, przez 10 lat;

b) niżenie podatku domowo-czynszowego według dochodu z czynszu (wartości czynszowej) na 5 procent przez 10 lat.

2. Dobudowania i podwyższenia budynków (§ 1., l. 2. i 3.).

Całkowite uwolnienie od podatku domowo-klasowego, taryfowego podatku czynszowego i podatku domowo-czynszowego według dochodu z czynszu (wartości czynszowej) przez 6 lat;

3. Przebudowania (§ 1., l. 4. i 5.):

a) Całkowite uwolnienie od podatku domowo-klasowego i taryfowego podatku czynszowego przez 6 lat;

b) Zniżenie podatku domowo-czynszowego według dochodu z czynszu (wartości czynszowej) na 5 procent przez 6 lat.

II. Domy z małemi mieszkaniami (które po myśli § 10. można stawiać jako nowe budowle lub całkowite przebudowania):

a) Całkowite uwolnienie od podatku domowo-klasowego oraz taryfowego podatku czynszowego przez 10 lat;

b) niżenie podatku domowo-czynszowego według dochodu z czynszu (wartości czynszowej) na 5 procent przez 10 lat.

Zaleski wlr.

Trnka wlr.

Wymiar podatku domowo-klasowego

dla

budynków, które należy opodatkować według postanowień ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 242.

1	2	3	4	5	6				
Dla domu		w y n o s i							
z ilością części mieszkalnych	w klasie	podatek domowo- klasowy, przypisy- wany jako pod- stawa dla do- datków po myśli § 24.	potrącenie po myśli § 3., l. 3.	opust po myśli arty- kułów VIII. do XII. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, i § 23., ustęp pierwszy	podatek domowo- klasowy, przy- padający do zapłaty podczas trwania powin- ności podatkowej				
		ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 242							
		K	h	K	h	K	h	K	h
40—36	I	440	.	44	.	55	.	341	.
35—30	II	360	.	36	.	45	.	279	.
29—28	III	300	.	30	.	37	50	232	50
27—25	IV	250	.	25	.	31	25	193	75
24—22	V	200	.	20	.	25	.	155	.
21—19	VI	150	.	15	.	18	75	116	25
18—15	VII	100	.	10	.	12	50	77	50
14—10	VIII	60	.	12	.	7	50	40	50
9—8	IX	40	.	8	.	5	.	27	.
7	X	30	.	6	.	3	75	20	25
6	XI	20	.	4	.	2	50	13	50
5	XII	11	.	2	20	1	37	7	43
4	XIII	9	80	1	96	1	22	6	62
3	XIV	4	20	.	84	.	52	2	84
2	XV	3	40	.	68	.	42	2	30
1	XVI	3	.	.	60	.	37	2	03
.	.	*) 1	50	.	30	.	19	1	01
Przy budynkach, obejmujących przeszło 40 części składo- wych, należy do stopy taryfy klasy najwyższej za każdą część składową ponad tę ilość doliczyć		10	.	1	.	1	25	7	75

*) Dla chat z trzciny, lepień bez murów lub chat, uplecionych tylko z pręcia lub zrobionych z powbijanych w ziemię palów, tudzież dla chat Morlaków w Dalmacji.

Tę samą zniżoną stopę taryfy w kwocie 1 K 50 h można stosować także do tych budynków w Galicyi i na Bukowinie, które stoją samotnie, nie będąc połączone z żadną miejscowością i obejmują nie więcej jak jedną część mieszkalną.

Budynki mieszkalne w Alpach przedarulańskich (przeważnie na przedgórzach Alp i na niższych wiosennych połoninach), połączone tylko z chatami na alpejskich połoninach oraz używane tylko w pewnym czasie z powodu właściwego sobie sposobu gospodarowania, należy opodatkować według połowy stopy odnośnej klasy taryfy.

Uwaga: Po myśli artykułu II. ustawy z dnia 1. czerwca 1890, Dz. u. p. Nr. 97, nie należy płacić podatku domowo-klasowego od chat alpejskich i domków w winnicach, o ile służą one tylko czasowo za mieszkanie dla personelu gospodarczego właściciela ziemskiego.

163.**Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych z dnia 12. lipca 1912,**

dotyczące wykonania prawno-podatkowych postanowień ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 243, o ulgach podatkowych i należyciowych dla zjednoczeń budowlanych ogólnie użytecznych.

Wymogi ogólnej użyteczności.**Artykuł 1.**

Zjednoczenia (stowarzyszenia budowlane, spółki budowlane i związki budowlane) należy uważać za zjednoczenia budowlane ogólnie użyteczne w rozumieniu ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 243, oraz niniejszego rozporządzenia wówczas, jeżeli:

1. dążą do celów, wymienionych w § 4. ustawy z dnia 22. grudnia 1910, Dz. u. p. Nr. 242; do tych celów należy:

- a) budowa małych mieszkań (§ 6. ustawy z dnia 22. grudnia 1910 i artykuł 8. ogłoszonego obwieszczeniem z dnia 9. lutego 1912, Dz. u. p. Nr. 28, statutu funduszu pieczy nad mieszkaniami — oznaczonego w dalszym ciągu literami st. f. m.),
- b) nabywanie przeznaczonych na ten cel gruntów,
- c) nabywanie domów z małymi mieszkaniem (domów o małych mieszkaniach, § 7. ustawy z dnia 22. grudnia 1910, artykuł 8. i 9. st. f. m.),
- d) nabywanie domów, które ma się przerobić lub przebudować na domy z małymi mieszkaniem;

2. odpowiadają przepisom § 12. ustawy z dnia 22. grudnia 1910, Dz. u. p. Nr. 242, to znaczy, jeżeli przypadająca do rozdziału między członków dywidenda ograniczoną jest najwyżej do 5 procent wpłaconych udziałów a członkom zapewniono na wypadek rozwiązania zjednoczenia tylko zwrot wpłaconych kwot udziałowych, ewentualna zaś reszta majątku zjednoczenia przeznaczona jest na cele powszechnej użyteczności, i jeżeli oprócz tego

3. zachodzą inne wymogi, od których artykuł 30. st. f. m. czyni zależnym uznanie ogólnej użyteczności zjednoczenia budowlanego.

Ministerstwo robót publicznych sprawuje nadzór nad przestrzeganiem postanowień, wymienionych w punkcie 1. do 3. (§ 7. ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 243, artykuł 30. st. f. m. i roz-

porządzenie z dnia 9. lutego 1912, Dz. u. p. Nr. 30).

Do § 1. ustawy (wymiar bieżącego podatku zarobkowego).**Artykuł 2.**

Ulg w podatku zarobkowym, przewidziane w § 1. ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 243, przysługują zjednoczeniom budowlanym tylko wtedy, kiedy Ministerstwo robót publicznych uznało ogólną użyteczność przedsiębiorstwa, i tylko tak długo, jak długo zachodzą warunki tego uznania pod względem statutowym i faktycznym; w razie potrzeby ma orzec o tem to samo Ministerstwo.

Pod względem formalnym należy odnośnie do orzeczenia wspomnianego Ministerstwa w sprawie ogólnej użyteczności wziąć pod uwagę, co następuje:

I. Uznanie ogólnej użyteczności.

1. Przy pierwszym wymiarze podatku zarobkowego dla zjednoczenia budowlanego po myśli ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 243, należy rozróżnić, co następuje:

- a) Przy zjednoczeniach budowlanych, które wykazują się, że korzystają z poręki lub pożyczki z państwowego funduszu pieczy nad mieszkaniem dla małych mieszkań, można w ogólności (punkt 3.) obejść się bez osobnego poświadczenia ogólnej użyteczności przez Ministerstwo robót publicznych;
- b) wszystkie inne zjednoczenia budowlane powinny przedłożyć władzy podatkowej, właściwej dla wymiaru podatku zarobkowego, oprócz potrzebnych do wymiaru dokumentów, wymaganych przez ustawę o podatkach osobistych, poświadczenie swej ogólnej użyteczności, wydane przez Ministerstwo robót publicznych. O ile poświadczenie tego rodzaju znajduje się już u właściwej lub innej władzy podatkowej, wystarczy na nie się powołać; właściwej władzy podatkowej wolno jednak w razie potrzeby domagać się dostarczenia przynajmniej jednego uwierzytelnionego odpisu poświadczenia, znajdującego się u innej władzy podatkowej.

2. Do późniejszych wymiarów podatku zarobkowego nie potrzeba ponownego poświadczenia ogólnej użyteczności; będzie jednak wskazaniem zapytać się wyraźnie za każdym razem zjednoczenie budowlane, czy żąda ono zastosowania ulg podatkowych według ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 243, wyjąwszy, gdyby zapytanie tego rodzaju wobec treści zeznania było zbyt czynnem. Należy tu także uwzględnić następujący punkt 3.

3. Jeżeli władza podatkowa ma wiadomość o takich okolicznościach, które mimo przedłożenia

odnośnego poświadczenia (punkt 1.) nasuwają wątpliwości co do ogólnej użyteczności zjednoczenia budowlanego, wówczas winna natychmiast, wstrzymując wymiar podatku zarobkowego (punkt 1 i 2), oznajmić to właściwej według siedziby zjednoczenia budowlanego politycznej władzy powiatowej I. instancji, powołanej do pomagania Ministerstwu robót publicznych w wykonywaniu jego prawa nadzoru. Władza polityczna I. instancji będzie musiała w razie naruszenia lub obejścia postanowień ustawy z dnia 22. grudnia 1910, Dz. u. p. Nr. 242, oraz wydanego do niej statutu za pośrednictwem politycznej władzy krajowej złożyć sprawozdanie o tem Ministerstwu robót publicznych.

II. Odebranie przymiotu ogólnej użyteczności.

Jak przyznanie, tak i odebranie ulg podatkowych, przewidzianych w ustawie z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 243, jest pod względem formalnym zależnem od orzeczenia Ministerstwa robót publicznych w sprawie ogólnej użyteczności pewnego oznaczonego zjednoczenia budowlanego. Jak długo więc władza podatkowa nie może oprzeć odebrania ulg podatkowych na orzeczeniu tegoż Ministerstwa, stwierdzającem nieistnienie przymiotu ogólnej użyteczności zjednoczenia budowlanego, nie należy zmieniać skutecznie już w tym kierunku wymiarów podatkowych, wyjąwszy, gdyby sama strona umożliwiła zmianę skutecznego wymiaru podatku przez doniesienie przedtem o utracie ulg podatkowych.

III. Współdziałanie władz podatkowych w utrzymaniu wykazu ogólnie użytecznych zjednoczeń budowlanych.

Ministerstwo robót publicznych prowadzi wykaz wszystkich ogólnie użytecznych zjednoczeń budowlanych bez względu na to, czy pobierają one wsparcie z państwowego funduszu pieczy nad mieszkaniem czy nie. Władze podatkowe winny pomagać w tem wspomnianemu Ministerstwu w granicach swych czynności przy wymiarze podatków, donosząc w szczególności temu Ministerstwu w drodze, wskazanej w punkcie I. 3. niniejszego artykułu, o wszystkich spostrzeżonych przez siebie okolicznościach, wykluczających po myśli istniejących przepisów ogólną użyteczność przedsiębiorstwa.

Tą samą drogą przeszle nawzajem także Ministerstwo robót publicznych władzom podatkowym zawiadomienie o odebraniu pewnemu oznaczonemu zjednoczeniu budowlanemu przymiotu ogólnej użyteczności. Ministerstwo to zawiadomi także Ministerstwo skarbu o odebraniu przymiotu ogólnej użyteczności.

Władze podatkowe winny zresztą wspierać się przez wzajemne donoszenie sobie o wszystkich spostrzeżeniach, poczynionych co do ogólnej uży-

teczności pewnego oznaczonego zjednoczenia budowlanego przy wymiarze bądź, to podatku zarobkowego bądź też podatku budynkowego lub przy innej sposobności.

Artykuł 3.

Jeżeli Ministerstwo robót publicznych orzeknie na mocy poruczonego mu prawa nadzoru, że co do pewnego zjednoczenia budowlanego nie zachodzą już wymogi ogólnej użyteczności, wówczas nie należy tego zjednoczenia budowlanego traktować jako ogólnie użyteczne, poczynawszy już od tego dnia, w którym zdarzyły się okoliczności, będące podstawą tego orzeczenia, jeżeli zaś dnia tego nie można ustalić, poczynawszy od dnia wydania wspomnianego orzeczenia.

Artykuł 4.

Jeżeli zjednoczenie budowlane, obowiązane dotychczas do płacenia podatków według ogólnych zasad II. części ustawy o podatkach osobistych, przemieni się w takie zjednoczenie, któremu przysługują ulgi po myśli ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 243, lub odwrotnie, wówczas należy w tych przypadkach zastosować przepisy artykułu 63. przepisu wykonawczego do II. części ustawy o podatkach osobistych. z tą jednak zmianą, że przypisany już dotychczas podatek należy odpisać już z chwilą rozpoczęcia nowego opodatkowania.

Do § 2. ustawy (dodatkové opodatkowanie rezerw po myśli § 96. u. o p. o.).

Artykuł 5.

Odnosnie do zjednoczeń budowlanych, które zmieniają swoją formę prawną (na przykład przez przemianę zjednoczenia budowlanego w spółkę budowlaną z ograniczoną potęgą i tym podobne) lub które w drodze fuzji zostaną przyjęte przez inne podobne zjednoczenie, należy po myśli § 2. ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 243, zamieścić dodatkowego opodatkowania rezerw z tego powodu wówczas, jeżeli utrzymanym zostanie ogólnie użyteczny charakter także tego zjednoczenia budowlanego, utworzonego przez przemianę lub fuzję, i jeżeli według statutu tego stowarzyszenia budowlanego zmiana jego postanowień, uzasadniających charakter ogólnej użyteczności, dopuszczalną jest tylko za zgodą Ministerstwa robót publicznych. W takich przypadkach trzeba więc będzie bezwzględnie polecić tym nowym zjednoczeniom budowlanym, aby przedłożyły poświadczenie Ministerstwa robót publicznych po myśli powołanego przepisu ustawy.

Artykuł 6.

Jeżeli Ministerstwo robót publicznych na mocy swego prawa nadzoru orzeknie dodatkowo, że zjednoczenie budowlane, utworzone przez przemianę lub fuzję, nie posiada już warunków ogólnej użyteczności, następuje utrata ulg, przewidzianych w § 2. ustawy i należy poddać rezerwy dodatkowemu opodatkowaniu po myśli § 96., o ile zresztą ma się do tego ustawową podstawę.

Zaleski wlr.

Trnka wlr.

164.

Ustawa z dnia 23. lipca 1912,

dotycząca traktowania podwyższeń dodatków jako pozycji potrącenia przy wymiarze podatku domowoczynszowego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Z rzeczywistego lub możliwego dochodu czynszowego, podlegającego opodatkowaniu po myśli § 3. patentu o podatku budynkowym z dnia 23. lutego 1820, należy odjąć jako pozycję potrącenia tę częściową kwotę, która idzie na ewentualne podwyższenie dodatków do podatku domowoczynszowego ponad miarę, obowiązującą z końcem roku 1911.

Nie wchodzi tu jednak w rachubę takie podwyższenia dodatków, któreby ewentualnie na zasadzie szczególnych postanowień ustawowych, z powodu zniżenia wymiaru podatków realnych przez wliczenie opustu do stopy podatkowej, miały być przewidziane tylko jako podwyższenia nominalne.

§ 2.

Pozycję potrącenia oblicza się na podstawie czynszu brutto, pozostającego po odliczeniu potrąceń za świadczenia uboczne. dozwolonych w myśl istniejących przepisów (§ 6. ustawy z dnia 9. lutego 1882. Dz. u. p. Nr. 17.).

Przy tem obliczeniu należy wziąć w rachubę ten procent dodatku, który był miarodajnym w roku

kalendarzowym, poprzedzającym rok podatkowy, względnie okres podatkowy, lub przez większą część tego roku kalendarzowego, jeżeli zaś części roku kalendarzowego były równe, wyższą stopę procentową dodatków.

Na poczet pozycji potrącenia nie można potrącić więcej jak 20 procent dochodu czynszowego, wymienionego w § 1.

Pozycję potrącenia należy w ten sposób zaokrąglić na całe procenta czynszu, że kwoty ponad 0.5 podwyższa się na cały jeden procent, kwoty zaś 0.5 i mniejsze całkiem się pomija.

§ 3.

Bliższe wskazówki co do obliczania wysokości pozycji potrącenia należy wydać w drodze rozporządzenia; równocześnie należy ogłosić tablice. uwidoczniające pozycję potrącenia odnośnie do każdej korony czynszu, obliczoną w myśl powyższych postanowień.

§ 4.

Jeżeli w przypadkach wcielania do gminu, względnie tworzenia nowych gmin ma obowiązywać w zwiększonej lub nowoutworzonej gminie w przyszłości zamiast procentów dodatków, różnych dotychczas w poszczególnych częściach, jednolity procent dodatków, wówczas należy przy obliczeniu pozycji potrącenia w całej gminie oprzeć się na tym procencie dodatków, który z końcem roku 1911 obowiązywał w części, mającej największą liczbę mieszkańców.

§ 5.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia i ma być zastosowaną po raz pierwszy przy wymierzaniu podatków za rok podatkowy 1913.

§ 6.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Menu Ministrowi skarbu.

Bad Ischl, dnia 23. lipca 1912.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr.

Zaleski wlr.

